

Asia: VN/1230/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Perheenyhdistämisen odotusaikaa koskeva ehdotus

Ehdotuksen mukaan opiskelijoiden perheenjäsenelle asetetaan vuoden odotusaika oleskelulupahakemuksen jättämiselle. Tavoitteena on, että ensin saapuva opiskelija saisi realistisen käsityksen siitä, mitä koko perheen eläminen Suomessa vaatii ja mitkä ovat mahdollisuudet toimeentulon hankkimiseen työllistymisen kautta. Turun ammattikorkeakoulu pitää ehdotusta perusteltuna, mutta pitää ehdotuksen vaikutusarviossa tunnistettuja riskejä huolestuttavina vieraskielisen tutkintokoulutuksen toteuttamisen ja osaavan työvoiman kouluttamisen kannalta. Todennäköisesti uudistus vähentäisi ainakin lyhyellä aikavälillä Suomen houkuttelevuutta opiskelumaana perheellisten hakijoiden osalta.

Erityisesti muutos vaikuttaisi naisten hakeutumiseen Suomeen opiskelemaan, mikä on ongelmallista tasa-arvon kannalta. Turun ammattikorkeakoulun kansainvälisistä Bachelor-opiskelijoista arviolta vajaa 20 % on perheellisiä, joten muutos tulee vaikuttamaan suhteelliseen suureen osaan hakijoita. Kokemuksemme mukaan perheelliset opiskelijat kiinnittyvät Suomeen ja jäävät todennäköisemmin työskentelemään alueelle. Lisäksi muutos heikentäisi alaikäisten lasten hyvinvointia, koska he joutuvat olemaan erossa vanhemmastaan hyvin pitkän ajan. Ero alaikäisistä lapsista heikentäisi myös opiskelijan hyvinvointia ja häittäisi keskittymistä opiskeluun. Täysi-ikäisten perheenjäsenten osalta ehdotettua odotusaikaa voidaan pitää kohtuullisena.

Turun ammattikorkeakoulu näkee myönteisenä vaikutuksena sen, että perheenjäsenten odotusaika voisi nopeuttaa opiskelijoiden oleskelulupahakemusten käsittelyä. Muutos voisi ehkäistä opiskelijoiden ja perheenjäsenten epärealistisia odotuksia ja toimeentulo-ongelmia. Käsityksemme mukaan myönteiset vaikutukset voitaisiin saavuttaa ehdotettua lyhyemmällä, esim. 6 kk:n odotusajalla mutta ilman merkittäviä haittavaikutuksia. Perheenjäsenten oleskelulupahakemuksen käsittelyaika pitenee esityksen perusteella, joten erossaoloaika tulee silti olemaan jopa yli vuoden.

Pidämme tärkeänä, että lakimuutoksesta ja sen soveltamisesta viestitään selkeästi ja hyvissä ajoin Maahanmuuttoviraston verkkosivuilla.

Ulkomaalaislain ja tutkija- ja opiskelijalain soveltamista koskeva ehdotus

Kannatamme ehdotusta.

Kielitaitoedellytystä koskeva ehdotus

Kannatamme ehdotusta.

Toimeentuloedellytystä koskevaa asetuksenantovaltuutussäännöstä ja sen perusteella säädettävää valtioneuvoston asetusta koskeva ehdotus

Kannatamme ehdotusta.

Muuta lausuttavaa esityksestä

Mikäli muutokset lisäävät Maahanmuuttoviraston työmäärää hakemusten käsittelyssä, myös resurssointia tulee lisätä, jotta käsittelyajat eivät veny entisestään.

Kantola Ismo
Turun AMK